

OM001G 170429 Individuell skriftlig tentamen

Förbättringskunskap och vetenskaplig metod, 3,5 högskolepoäng
(Provkod: 0100)

Max 50 poäng. För betyg Godkänt krävs 30 p, för betyg Väl godkänt krävs 42 p

Ange din kod överst på varje sida, innan du börjar besvara frågorna!

Ange endast det antal t.ex. faktorer, metoder eller där antal framgår i frågan, då det är de först nämnda som rättas. Gardera inte med att skriva allt – utan bara det som svarar på frågan.

DELOMRÅDE: Förbättringsområde (10p)

1. Ange fyra kännetecken för en säkerhetskultur (2p)

.....

.....

.....

.....

.....

2. Redogör för PARIHS-modellen (3p)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Vad innebär att göra en SWOT-analys och varför skall du göra en SWOT-analys under ett förbättringsarbete? Motivera ditt svar (3p)

.....

.....

.....

.....

.....

4. Varför skall sjuksköterskor bedriva förbättringsarbete? (2p)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

DELOMRÅDE: Vetenskapsteori (10p)

1) Redogör för och definiera begreppet Anomali? (1 p)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

2) Empirism innebär att: (1p)

Markera rätt svar med ett kryss:

- Det icke-materiella är centralt när vetenskapsteoretiska begrepp diskuteras
- Mänskliga erfarenheter är en social och kulturell konstruktion
- Kunskap grundas på våra erfarenheter som förmedlas via våra sinnen
- Kunskapen är beroende av forskarens värdering

3) Vetenskap betyder: (1p)

Markera rätt svar med ett kryss:

- Ett systematisk sökande efter kunskap där kunskapen ska kunna beläggas
- Kunskap om hur man gör saker, praktisk kunskap
- Kunskap som grundas på våra erfarenheter som förmedlas via våra sinnen.
- Läran om varandet

4) Induktion är att forskaren: (1p)

Markera rätt svar med ett kryss:

- Går från empiri till teori
- Drar en logisk slutsats om enskilda företeelser utifrån en teori
- Falsifierar en teori genom att genomföra ett experiment
- Verifierar en teori genom att genomföra ett experiment.

5) Skriv rätt vetenskapsteoretiskt perspektiv vid respektive påstående: (6p)

Påstående	Vetenskapsteoretiskt perspektiv
Vikten av förförståelse samt kontextens betydelse betonas i:	
En vetenskapssyn som eftersträvar förståelse för mänskliga fenomen	
Vikten av ”hård fakta” och strävan efter absolut kunskap betonas i:	
Kunskap inhämtas genom empiriska studier av individens levda erfarenheter.	
Kunskap ska vara generaliserbar	
Säker kunskap nås genom iakttagelser, de fem sinnena och logiken	

DELOMRÅDE: Kvalitativ forskningsprocess (10p)

1. Läs följande text som beskriver en vetenskaplig studie med titeln ” Att leva med avancerad kronisk obstruktiv lungsjukdom och vara ensamboende”

I delstudie II ingick 8 personer som var ensamboende. Informanterna bestämde själva var intervjun skulle genomföras. Sex intervjuer genomfördes i deras hem och två på lungmottagningen. Intervjuerna startade med en inledningsfråga ” Berätta hur sjukdomen påverkar ditt liv och din vardag” för att sedan belysa vad sjukdomen innebar. Intervjuerna varade i genomsnitt 55 min och skrevs innan analys ut ordagrant. Data analys genomfördes i flera steg”.

a). Ange 2 typiska kännetecken för kvalitativ forskningsansats som förekommer i beskrivningen av studien (2p).

.....
.....
.....

b). Beskriv 2 olika intervjusätt som kan användas i kvalitativ forskning och vad utmärker dem? (2p)

.....
.....
.....

c). Vilket tillvägagångssätt användes för analys av data i studien? (1p)

- Jämförande analys
- Sambandssökande analys
- Beskrivande analys

2. Vilket av nedanstående förekommer inte inom studier med kvalitativ ansats? (1p)

- Att urvalet är ett bekvämlighetsurval
- Att frågeställningar/datainsamling/analys överensstämmer
- Att det används beprövade bedömningsinstrument som är lämpliga för metoden

3. Vilket begrepp används i samband med kvalitativa studier när intervjuer överförs från ljud till text, att de skrivs ordagrant? (1p)

- Triangulering
- Transkribering
- Debriefing

4. Vilket begrepp används när forskaren har en viss kunskap om forskningsområdet – vilket kan påverka forskningen både positivt eller negativt (1p)

- Bracketing
- Förförståelse
- Ansats

5. Läs följande syften från en avhandling med titel "Management of patients with Chronic Obstructive Pulmonary Disease in Primary Health Care". Vilken forskningsansats användes för de olika studierna med följande syften? Markera ditt svar med ett kryss i någon av kolumnerna (0.5 /svar = 2p)

Syften i avhandlingens olika studier	Kvantitativ Ansats	Kvalitativ ansats
Att beskriva KOL-astma sjuksköterskors erfarenheter av undervisning för patienter med KOL		
Att undersöka effekten av ett multidisciplinärt rehabiliteringsprogram för patienter med KOL i primärvård.		
Att beskriva och jämföra näringsstillstånd, lungfunktion, kön och civilstånd hos personer med KOL		
Att beskriva anhörigas upplevelse av att leva med en person som har KOL, två år efter att de med KOL deltagit i ett multidisciplinärt rehabiliteringsprogram		

DELOMRÅDE: Forskningsetik (5p)

1. Namnge de olika etiska dokumenten utifrån beskrivning av dokumentet (2p)

Grundläggande dokument med etiska riktlinjer för forskning – uppdateras med jämna mellanrum	
Dokument som skrevs i direkt anslutning till en rättegång där flera nazister avrättats	

2. Vad är anledningen till att vi har forskningsetiska dokument? (1 p)

.....

.....

.....

3. Vad innebär och hur beskrivs de olika namngivna forskningsetiska principerna? (0.5 p/svar = 2p)

A. Rättvisepincipen	
B. Principen att inte skada	
C. Godhetsprincipen	
D. Autonomiprincipen	

DELOMRÅDE: Kvantitativ metod (10 p)**1. Vad är det för fördelar och nackdelar med epidemiologisk forskning? (3p)**

.....

.....

.....

.....

.....

2. Nämn och förklara 3 viktiga principer för urval av studiedeltagare (3p)

.....

.....

.....

.....

3. Hur kan risken för selektionsbias minimeras? (2p)

.....
.....
.....
.....
.....

4. Hur kan risken för bedömningsbias minimeras? (2p)

.....
.....
.....
.....
.....

DELOMRÅDE: Statistik (5p)

I en studie som studerade patienter med akut traumatisk handskada redovisades patientgruppens ålder på följande sätt:

”Åldern för de 91 patienterna i studien varierade mellan 20 och 77 år (m 47, SD 5).”

Beskriv åldersfördelningen i patientgruppen med ledning av siffrorna i parentes (2p)

.....
.....
.....
.....
.....

I ovan nämnda studie redovisades skattningarna av smärta i följande tabell:

Tabell 1. Skillnader i smärta under första året efter olyckan (n=91)

	En vecka Median(kvartiler*) min-max	Tre månader Median(kvartiler*) min-max	Ett år Median(kvartiler*) min-max
Smärta (skala 0-10)	Md 5 (4-6) min 0- max 9	Md 3 (0-4) min 0-max 7	Md 3 (0-4) min 0-max 5

*I parentes anges värdet för första kvartilen och tredje kvartilen.

I tabellen får läsaren besked om hur handskadade patienters smärta förändrades under året. Markera med ett kryss vilka av följande påståenden som är rätt och vilka som är fel (3p)

	Fel	Rätt
Smärtan minskade bland patienterna under de tre första månaderna och var därefter oförändrad fram till ett år efter olyckan		
Smärtan minskade bland patienterna under de tre första månaderna och fortsatte minska fram till ett år efter olyckan		
Tre månader efter olyckan svarade 25 % av patienterna i gruppen med en markering högre än siffran 7 på smärtskalan.		
Tre månader efter olyckan hade 25 % av patienterna ingen smärta alls.		
Ett år efter olyckan svarade hälften av patienterna i gruppen med siffran 3 på smärtskalan		
Ett år efter olyckan svarade 25 % av patienterna i gruppen med en markering högre än siffran 4 men inte högre än siffran 5 på smärtskalan		